

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN VAN DE ONAFHANKELIJKE LIBERALE
JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

UIT DE INHOUD:

Krabbels van de voorzitter	pag. 2
Stellingen landbouwdag Ir. Tuyn- man	id.
Internationale contacten	pag. 3
Spioneer	pag. 4
Het Woningbouwvraagstuk	pag. 5
Landbouwdag Zuid-West	pag. 6
De J.O.V.D. als huwelijksmarkt	id.
Ontwerpresoluties	pag. 7

PARTIJVORMING

Het ziet er naar uit, dat de huidige partijconstellatie in Nederland toch niet zo vast verankerd ligt in het Nederlandse volksbestaan, als voor enkele jaren algemeen werd aangenomen. Nadat in de periode 1940-1945 velen hadden gedroomd van een vernieuwd politiek bestel als de oorlog zou zijn afgelopen, brachten de verkiezingen van 1946 een Tweede Kamer, die in samenstelling vrijwel identiek was aan die van vóór de oorlog. Sindsdien is er weinig meer veranderd. De KVP en de PvdA zijn al jaren koplopers, gevolgd door de drie middengrote partijen VVD, ARP en CHU en een aantal splinterpartijen. Weliswaar wordt uit een verschuiving van enkele zetels een veranderde „volkswil” afgeleid, maar in wezen blijven de partijen ongeveer gelijk aan hun rechtstreekse voorgangers uit de 19e eeuw.

Het gist echter hier en daar. De eerste wijziging in de huidige constellatie is te verwachten van de doorbrekende CDU-gedachte in de drie grote confessionele partijen, allereerst door middel van een samenwerking en daarna fusie tussen ARP en CHU, gevolgd door die met de KVP. Deze ontwikkeling zal in ieder geval al een grote verandering op het politieke erf teweeg brengen omdat de drie genoemde partijen momenteel geheel gescheiden optrekken (men zie de huidige regeringscoalitie, waar de CHU op een vreemde wijze is buitengesloten), maar ook omdat een samengaan van de drie een hele andere basis aan een dergelijke gezamenlijke partij geeft, dan nu bestaat voor elk van de partijen afzonderlijk. Wanneer men de beginselprogramma's van de partijen naast elkaar legt, ligt het zelfs voor de hand te concluderen, dat er nauwelijks een grootste-gemene-delers gevonden kan worden. De enige mogelijkheid is dan ook, dat er een zeer vaag beginselprogramma bestaat, waar de „christelijke waarden”, waaronder elk der partners het zijne mag verstaan, aan ten grondslag liggen. Artikelen zoals „In overeenstemming met de historische ontwikkeling van het christendom op Nederlandse bodem moet Nederland bestuurd worden als een Christelijke staat in Protestantse zin” (CHU-program) of „De KVP staat op de grondslag van de beginselen van de natuurlijke zedewet en de Godde-

lijke Openbaring, waarbij zij de uitspraken van het Kerkelijk Leergezag aanvaardt”, zullen dus moeten verdwijnen, waardoor de banden met de historie van de verschillende partijen worden doorgesneden. Aangezien deze banden vooral bij de protestantse partijen nog van groot belang zijn (men lette alleen al op de namen van de partijen) zal een CDU-vorming tot een vervaging van de confessionalisering leiden.

Van liberale zijde zal zulk een ontwikkeling niet worden betreurd, omdat een deconfessionalisering van het politieke leven alleen maar tot zuiverder politieke verhoudingen leidt.

De oecumenische gedachten, die reeds jaren lang vele christenen tot algemene politieke partijen zoals de VVD en PvdA deden toetreden, heeft in de laatste jaren tot een belangrijke mentaliteitswijziging in kerkelijke en politiek-confessionele kringen geleid. Het mandement van 1954 is voor een deel ingetrokken en de mening van Romme, dat men een slecht volgeling van Christus zou zijn als men niet op de KVP stemde, heeft afgedaan. Het is duidelijk dat een liberale partij hierbij geen toeschouwer mag zijn. Er zijn ongetwijfeld veel liberaal-denken in de confessionele partijen. De barrières, die hen nog van ons scheiden moeten worden afgebroken.

Dit brengt ons op een andere — wellicht een nog iets verder verwijderde — politieke ontwikkeling, namelijk de bij vele confessionelen, vooral jongere, opkomende vraag of de bestaande confessionele partijen nog wel antwoord geven op de werkelijke problematiek van de toekomst. Niet alleen zij, maar ook jonge liberalen en socialistten, voor zover zij zich althans een onafhankelijke mening naast het officiële partijstandpunt kunnen permitteren, stuiten telkens weer bij elke politieke toekomstvisie op de behoudende vleugel van hun partij, die het verleden, de belangen, de eigen sfeer, de achterban en het aantal zetels belangrijker acht dan een moderne vooruitziende aanpak van de werkelijke problemen. Het scherpen met woorden als „progressief” en „conservatief” heeft voor jongeren een wat geforceerde bijmaak, omdat zij in alle partijen beide

eigenschappen onderscheiden. Zowel in de confessionele partijen, waar deze vleugels zorgvuldig worden gecultiveerd, als in de liberale en socialistische partijen zijn conservatieve en progressieve vleugels. Onder progressief wordt dan niet verstaan een mentaliteit van: „proberen te krijgen wat je kan” in tegenstelling tot het conservatieve „houden wat je hebt” maar een hervormingsgezindheid, die bereid is om bestaande vormen en verhoudingen in de samenleving en de volkerengemeenschap te vervangen door nieuwe, in het bijzonder om minder bevoorrechte groepen een beter perspectief te geven.

Het zou interessant zijn te weten, welke visie vooraanstaande liberalen op de toekomstige partijvorming hebben. Helaas laten ze zich daar niet over uit. Zij achten de dichterbijliggende politieke problemen bijbaarder meer urgent. Dat is jammer, omdat een visie voor de toekomst

uitgangspunt vinden” (V. en D. 16-9-'65). Of alle progressieven de VVD zo'n geschikt uitgangspunt zullen vinden, wagen wij te betwijfelen. Dat een partij die de nadruk legt op liberale beginselen, progressief moet zijn, lijkt ons wel vanzelfsprekend toe.

Wij zien de toekomstige partijconstellatie echter anders dan de heer Van Riel. De confessionele partijen zullen geleidelijk verdwijnen doordat zij een dusdanig vage grondslag krijgen dat de zedelijke normen van het christendom het winnen van de theocratische, zodat er weinig verschil meer is met de algemene beginselpartijen. In de welvaartsstaat van de toekomst, waarin geen grote klasstegenstellingen meer zullen bestaan, zal er een gematigd progressieve partij komen naast een gematigd conservatieve partij, terwijl wellicht aan beide vleugels radicale extreme groeperingen zullen optreden. De gematigde vooruitstrevende partij zal evenals de conservatieve een werkelijke volkspartij zijn, omdat de kwalifikaties progressief en conservatief niet beperkt zijn tot een bepaalde bevolkingsgroep. Een opmerking als van mr. Van Riel na de herroeping van het mandement, dat „de poort nu breed wordt opengezet voor honderdduizenden katholieke zakenmensen en intellectuelen om nu op de VVD te gaan stemmen” herinnert eraan dat er aan de VVD nog wel wat te sleutelen valt voordat ook de elders door de heer Van Riel genoemde „naar boven strevende figuren uit de arbeidersklasse”, waarvan er zelfs nog meer dan honderdduizenden zijn, zich in die Volkspartij thuisvoelen.

Het ligt voor de hand, dat wij aan een gematigd progressieve partij, die werkelijk bereid is om bestaande maatschappelijke en culturele vormen en verhoudingen te vervangen door betere, de voorkeur geven. Wij menen, dat liberale beginselen in een dergelijke partij goed tot hun recht kunnen komen. Liberalen streven niet naar radicale omwentelingen, maar naar doeleinden die bepaald worden door het toetsen van de maatschappelijke ontwikkeling aan de liberale beginselen. Het is daarom zaak, dat die beginselen een duidelijk licht werpen op de toekomstvisie van het liberalisme en dat een liberale beweging weet, waar zij op langere termijn naar streeft.

door
F. WAGENMAKER

ook konsekventies heeft voor het heden. De enige uitzondering op de regel is de heer Van Riel, die meent dat op de langere duur een derde deel van het Nederlandse volk op een CDU zal stemmen, een derde deel op een conservatieve arbeiderspartij, terwijl „alle middengroepers en alle naar boven strevende figuren uit de arbeidersklasse” op een vooruitstrevende partij met een liberaal beginsel zullen stemmen, waarvoor zij „in de VVD een geschikt

LANDBOUWDAG GRONINGEN 29/1

STELLINGEN

Ir. D. S. TUIJNMAN

1) In de land- en tuinbouw dreigt tussen productiekosten en productieprijzen een kortsluiting te ontstaan die zeer onaangename gevolgen kan hebben; ook op langere termijn.

De snelle stijging van de prijzen van de belangrijkste productiefactoren (arbeid, grond, pacht, werktuigen en hulpstoffen) kan binnen de landbouw — zeker niet op korte termijn — door verhoging van de productiviteit worden opgevangen.

Ten aanzien van de externe productiefactoren kan de boer doorgaans zelfstandig weinig ondernemen. Ten aanzien van de interne productiefactoren zijn de mogelijkheden technisch en financieel beperkt.

Aanpassing van de prijzen is economisch, sociaal en politiek zeer moeilijk. Ook het verdrag van Rome legt ons land vergaande beperkingen op. De betekenis van de zgn. herzieningsclausule bij de E.E.G.-richtprijzen vraagt toenemende aandacht.

Positieve maatregelen moeten gevonden worden in het vlak van de

marktpolitiek, vooral door het bedrijfsleven zelf en daarnaast door de overheid.

De betekenis van het ondernemerschap van de boer neemt bij dit alles snel toe.

2) De structuurpolitiek — hoe belangrijk ook — kan op korte termijn geen oplossing bieden voor urgente economische vraagstukken.

Maatregelen als verkaveling, ontwatering en ontsluiting vormen onderdeel van projecten op middellange en lange termijn. Behalve beperkingen die technisch en financieel worden opgelegd, moet in toenemende mate rekening worden gehouden met het vraagstuk van de ruimtelijke (her)verkaveling van ons land. Ten aanzien van de ruimtelijke ordening moet nog zeer veel denkwerk worden verricht alvorens voldoende inzicht zal zijn verkregen in de localisering van de agrarische ruimte in ons land.

Politiek moet vooral voorkomen worden dat met betrekking tot de vraagstukken op korte termijn, het structuurbeleid wordt overgeaccen- tueerd.

3) Het financieringsvraagstuk in de landbouw is veel moeilijker dan doorgaans wordt erkend.

Voor de boer en tuinder heeft het netto-inkomen tweërlei functie: financiering behoefte-gezin en financiering behoefte-bedrijf. Door de waardevermindering van het geld en de verschuiving van arbeid naar kapitaal worden veel zwaardere eisen aan de financiering gesteld. Financiering met vreemd kapitaal is wel voor uitbreiding vatbaar maar is zonder voldoende eigen middelen zowel moeilijk als riskant.

Financiering via Borgstellings- en Waarborgfondsen is wel gemakkelijker maar stelt in principe dezelfde eisen als welke vorm van creditverlening ook; aflossing en rentebetaling blijven noodzakelijk.

Afvloeiing van mensen uit de agrarische sfeer betekent ook afvloeiing van kapitaal uit de landbouw.

Bedrijfsvergroting, in welke vorm ook, stelt zeer hoge eisen aan de financiering.

Voor jonge boeren, met in de toekomst steeds groter (gedachte) bedrijven, wordt de financiering een nog onopgelost probleem.

De belastingwetgeving in Nederland vormt een ernstige belemmering voor de vorming van grote, technisch goed toegeruste bedrijven. Samenwerking tussen bedrijven d.m.v. juridische vormen die onderhevig zijn aan de vennootschapsbelasting, zijn bij de beperkte rentabiliteit van het in de landbouw belegde kapitaal, onaantrekkelijk zo niet onmogelijk. Behalve een mild belastingklimaat vormen de vele vormen van openlijke of verkapte subsidies in andere landen, met name in de E.E.G., concurrentievervalsende elementen die niet alleen op korte maar ook op lange termijn de Nederlandse boer in een moeilijker positie brengen.

4) Het verschil in welvaartsniveau tussen de agrarische bevolkingsgroep en andere bevolkingsgroepen leidt, bij een overigens moeilijk te voorkomen verschil in welzijnsniveau, tot gevoelens van onvrede, die schadelijk zijn voor de verhouding op het platteland.

Gevreesd moet worden dat bij een onbevredigend welvaartsniveau het platteland gedraineerd wordt door het vertrek van te veel positieve krachten. Juist in de toekomst bestaat er vooral door de eisen die het modern ondernemerschap stelt een grote behoefte aan positieve krachten. Daarbij dient aan het vrouwelijk deel van de agrarische bevolking ten minste een even groot perspectief geboden te worden als aan dat van de mannen.

5) De Nederlandse landbouw is onvoldoende slagvaardig.

Ondanks de grote veranderingen die door de Nederlandse boerenstand zelf tot stand zijn gebracht, ligt het tempo waarin veranderingen en aanpassingen tot stand gebracht worden te laag. De landbouw sleept nog een te groot pakket van traditionele normen met zich mede.

Onder het mom van nuchterheid wordt nog altijd stagnerende emotionaliteit een te grote ruimte gegeven. Veel activiteiten vragen te veel tijd en te veel werk.

Door een te groot aantal doublures bij het beleidswerk wordt enorm veel geld en mankracht verspild.

De huidige organisatie van de Nederlandse landbouw leidt er toe dat het samenspel tussen Regering en bedrijfsleven voor een groot deel buiten de politieke partijwerkzaamheden wordt gehouden.

Krabbels van de voorzitter

Met de contacten VVD-JOVD is het in het verleden nogal eens moeilijk gegaan. Op zich niet geheel onbegrijpelijk. In de JOVD kijkt men nu eenmaal anders tegen de politiek aan dan in de VVD. JOVD-ers hebben geen directe politieke verantwoordelijkheid, toetsen de liberale politiek aan hun beginselen, en houden daarbij vaak geen of weinig rekening met allerlei feitelijke omstandigheden.

De VVD moet vanuit de liberale principes komen tot praktische politiek, moet compromissen sluiten, en rekening houden met factoren die men slechts gedeeltelijk kan beïnvloeden.

En dan kan het wel eens voorkomen dat de praktische en principiële benadering zoveel uiteen ligt dat er een verschil van inzicht tussen VVD en JOVD optreedt. Dat is trouwens heel gezond. Een uitwisseling van ideeën wordt er alleen maar door bevorderd. VVD-ers worden zo steeds weer aan de liberale principes herinnerd, en JOVD-ers kunnen dan gaan inzien dat men naast beginselen ook realiteiten bij standpuntbepalingen dient te betrekken.

Enige maanden terug heeft het hoofdbestuur van de JOVD in nieuwe samenstelling zijn eerste gesprek met de beide VVD-fractieleiders gevoerd. Dat gesprek was open en eerlijk, wat mij voor een goede communicatie tussen VVD en JOVD voor het komend jaar het beste doet hopen. Die goede contacten zijn voor de toekomst van het liberalisme een eerste eis.

Wij zijn er verheugd over dat VVD-ers steeds bereid zijn voor de JOVD te komen spreken, dat VVD-afdelingen en centrales onze afdelingen waar nodig bijsprijngen. De medewerking, die de JOVD bij het organiseren van onze agrarische congressen heeft ondervonden, was voortreffelijk.

De JOVD moet in het komend jaar, met de door de verkiezingen vergrote politieke belangstelling onder de jeugd, heel hard aan het werk. Steun van de VVD is hiervoor nodig. Slechts dan kunnen wij er volledig in slagen met een bloeiende JOVD, met positief-kritische leden, aan de toekomst van het liberalisme een goede bijdrage te leveren.

H. WIEGEL

HBU **HBU**

Open óók een rekening bij de HBU

Hij is opgetogen over de vlotte service, de persoonlijke behandeling, en de financiële adviezen van de HBU. Bovendien ontvangt hij rente van zijn geld.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

INTERNATIONALE CONTACTEN

Vorige zomer werd de JOVD op twee internationale politieke jongerencongressen vertegenwoordigd, te weten de Atlantic Association of Young Political Leaders, die van 27 juni tot 4 augustus 1965 in Oxford werd gehouden, en het WFLRY congres van 29 augustus tot 4 september 1965 te Bremen.

Op het AAPYL congres, dat eens per jaar bijeenkomt, wordt ieder NAVO-land in principe vertegenwoordigd door een representatieve delegatie van alle belangrijke politieke stromingen die de NAVO ondersteunen.

Het Middeleeuwse University College was afgehuurd voor onderdak, commissievergaderingen en feestgedruis, terwijl de plenaire zittingen plaats vonden in de beroemde „Debating Hall” van de Oxford Union.

Het onderwerp van de conferentie was de „Toekomst van de NAVO”, hetgeen was onderverdeeld in de volgende onderwerpen:

- 1e. The relevance of NATO in the seventies.
- 2e. The goals of the Atlantic Community.
- 3e. Relations with development countries.
- 4e. European unity and Atlantic partnership.

Er werden naar mijn mening geen belangrijke politieke uitspraken gedaan. Wel was deze week in Oxford

een ideale gelegenheid om contacten te leggen met jonge politici van vele landen en vele politieke overtuigingen.

Opvallende gebeurtenissen en ervaringen op dit congres waren:

— Vanwege de Cyprusmoeilijkheden geen Griekse afgevaardigden.

— De V.S. delegatie kwam met 10 democraten, 12 anti-Goldwater Republikeinen en 12 Goldwaterites. Deze laatste groep had bij de bestuursverkiezingen die even tevoren voor hun organisatie had plaats gehad, gewonnen, maar de delegatie was nog samengesteld door het andere bestuur. Er werd een compromis gevonden op 7 Goldwaterites en 5 anti's. Goldwater schijnt dus nog wel aanzienlijke aanhang te hebben. Overigens beschouwden vrijwel alle V.S. gedelegeerden zich als conservatiever dan welke Europeaan dan ook, al stelde een enkele het op prijs zich ter linkerzijde van het regiem Salazar op te stellen.

— De deelnemers aan de commissievergaderingen traden in gesloten formatie op tegen iedere poging van de Gaullisten om Gaullistisch getinte uitspraken te doen. De discussiegroep over Atlantische en Europese eenheid had Alain Ferrenoire, een franse ministerszoon, als rapporteur en heeft hem in een urendurende zeer felle discussie over Frankrijks politiek betrokken. Ontdaan en uitgeput heeft hij zich ge-

wonnen gegeven en daarna loyaal meegewerkt aan enkele opbouwende resoluties over EEG en EFTA samenwerking (dit was de tijd van het franse „Nee” in Brussel op de voorstellen van de Europese commissie). Na de conferentie in Oxford werd een beperkt aantal afgevaardigden door de Britse regering uitgenodigd nog een week een studiebezoek te brengen bij diverse regeringsinstaties en handelscentra. Met deze groep van 15 man uit vrijwel alle NATO-landen heb ik zeer leerzame en instructieve werkbezoeken gebracht aan het House of Commons, Ministry of Overseas Development, Commodity and Metal markets, het gemeentebestuur van Brighton, Reuters Press Agency en de BBC overseas service, terwijl bij de overdadige lunches en diners meer vrije gesprekken gevoerd konden worden met de leidende figuren van de bezochte instellingen.

CONGRES BREMEN

Vorig jaar stond de World Federation of Liberal and Radical Youth voor twee belangrijke opgaven, namelijk het moderniseren en herschrijven van het „Liberal Manifest aan de ontwikkelingslanden” en deze problematiek uitgebreid te bestuderen, en een herorganisatie i.v.m. toetreding van liberale groepen van buiten Europa.

Om met het laatste te beginnen: Tot nog toe bestond de WFLRY uit groepen van liberale jongeren en studenten in de meeste West-Europese landen (uitzondering: Spanje, Portugal, Oostenrijk en Ierland). Wel zijn de Israëliëse liberale groepen lid. Dit keer echter waren op het congres „observers” uit IJsland, Canada, Gambia en Marokko aanwezig, terwijl de verzamelde radicale groeperingen uit Latijns Amerika vertegenwoordigd waren door drie vertegenwoordigers van JUDRAL. Besloten werd een Israëliet een speciale functie te geven om contacten met het Midden Oosten en Griekenland op te nemen. Verder zal voor het volgend congres veranderingen in de structuur worden voorbereid, om Afrika, Latijns- en Noord-Amerika een stem in het bestuur te verzekeren.

Het liberale en radical Manifest gericht aan de ontwikkelingslanden, dat in 1958 in Brussel was aangenomen, werd door een Zweedse werkgroep herzien, en grotendeels door het congres overgenomen. Behalve enkele kleine amenderingen werd het hoofdstuk over de „National Economy” in progressieve zin herschreven, waardoor het o.a. meer aansluit bij de resolutie Demoplan van de JOVD. Verder werd er een hoofdstuk „The individual in the economy” toegevoegd, waarin o.a. gepleit wordt voor medezeggenschap van de werknemers in de leiding van industrie en handel, en voor herverdeling van grootgrondbezit.

De vele resoluties over diverse aspecten van ontwikkelingshulp (onderwijs, multilateraal/bilateraal, gebonden hulp, giften/leningen, joint-ventures en handel) en over geboorteregeling werden door mij aan diverse JOVD-commissies, die op dit gebied actief zijn, doorgegeven.

MARGINALIA

Door ziekte van onze redacteur R. M. Marcuse, is de rubriek Marginalia in dit nummer tot onze grote spijt komen te vervallen.

REDACTIE

Hoewel Ger van de Most vanwege een studiereis in de Verenigde Staten niet aanwezig kon zijn, werd hij herkozen als vice-voorzitter en press-officer van de WFLRY. Internationaal voorzitter Ingemund Hägg sprak daarbij zijn waardering uit over het vele werk dat Ger gedaan heeft, en zal doen voor het kwartaalblad WFLRY-Review.

De voorzitter van de Jeunesse Européenne Liberale, de Belg De Croo, welbekend van zijn tafeldeur op het 3e lustrumcongres in Amsterdam, heeft de JEL nieuw leven ingeblazen. Er is een uitvoerend committee ingesteld waarin Ger van de Most en Bert Hubert benoemd werden, en er zal een JEL-congres over het onderwerp „Eén Europese Liberale Partij?” in Brussel of Luxemburg georganiseerd worden.

Het volgende WFLRY congres zal dit jaar eind augustus in Milaan of omgeving plaats vinden. De totale kosten (inclusief reis- en verblijfkosten) zullen per deelnemer ongeveer f 40.— zijn voor de gehele week. Het is te hopen dat dit aantrekkelijke aanbod meerdere JOVD-ers er toe zal brengen dit congres te bezoeken, zodat ook Nederland door een volledige delegatie zal zijn vertegenwoordigd.

Voor inlichtingen: Nieuwe Binnenweg 156 b, Rotterdam.

A. J. B. HUBERT

De Driemaster

Maandorgaan van de onafhankelijke liberale Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.).

Hoofdredacteur:

Ir. F. Wagenmaker.

Leden van de redactie:

W. A. Maarse,
R. A. Heyting,
J. Hidding,
Mej. J. M. Carol,
R. M. Marcuse (secretaris)

Redactie-adres:

Hobbemastraat 19, Zaandam.

Administratie-adres:

Balistraat 21, Delft.

Abonnementsprijs minimum f 5.— per jaar (voor leden gratis).

Betaling van advertentie- en abonnementsgelden uitsluitend op giro-rekening 277.760 t.n.v. stichting „De Driemaster” te 's-Gravenhage.

Alg. secretariaat:

Savornin Lohmanlaan 66, Groningen, tel. 05900-37511.

Alg. penningmeesteresse:

Herman Colleniusstraat 27, Groningen, postgiro 953500, tel. 05900-21404.

**Een opinieblad lezen?
Elke vrijdag verschijnt
VRIJ NEDERLAND. Neem
een proefabonnement
voor 10 weken à f 3.—**

BON Naam _____
Adres _____
Woonplaats _____
Handtekening _____

voor een proefabonnement van tien weken op Vrij Nederland. De kosten hiervan bedragen f 3.—

VRIJ NEDERLAND - RAAMGRACHT 4
AMSTERDAM - POSTGIRO 13 51 76

MACHTSVERHOUDINGEN NIET GEWIJZIGD

DE WERELD IN 1965

Wanneer we de wereldsituatie over het afgelopen jaar nader bezien, dan kan 1965 worden gekenschetst als een over het algemeen rustig jaar waarin de machtsverhoudingen weinig wijzigingen hebben ondergaan.

Voor het „grote nieuws” moeten we ons (weer eens) verplaatsen naar Z.O.-Azië, waar de strijd om Vietnam in alle hevigheid ontbrandde en waar Indonesië een communistische opstand kreeg te verwerken die president Soekarno bijna zijn zetel kostte.

De toestand in de Indonesische republiek is nog allerm minst rustig. Een gedeeltelijk door het leger gesteunde communistenjacht kostte reeds honderdduizenden het leven en Soekarno's positie is onzekerder dan ooit.

De strijd in Zuid-Vietnam gaf een opvallende verscherping te zien, hetgeen ook tot uitdrukking kwam in de verliescijfers aan beide zijden. De Vietcong schijnt openlijke gevechten met Amerikaanse troepen niet langer meer te schuwen, waarbij dan toch wel nadrukkelijk wordt afgeweken van de eerder toegepaste guerilla-techniek. Opmerkelijk waren twee door de communisten voorgestelde bestands-overeenkomsten (Kerstmis en nieuwjaar) die erop zouden kunnen wijzen dat men daar zowel moreel als materieel de reeds 20 jaar durende oorlog moe is. Ook door Ho Tsji Minh tegen Italiaanse bemiddelaars gedane (en later weer ontkende) uitlatingen wijzen in deze richting.

Overigens zal het Noord-Vietnam moeite kosten de strijd te beëindigen zonder prestige-verlies tegenover China, dat de afgelopen periode weer uitblonk door felle aanvallen op de

Sovjet-Unie. Ook het gezichtsverlies in Indonesië schijnt voor Mao nogal hard aangekomen te zijn.

Rhodesië

Groot nieuws ook uit Rhodesië. Premier Ian Smith verklaarde het land, gesteund door een handvol blanken, onafhankelijk, daarbij blijkbaar de gevaren van zulk een onafhankelijkheid uit het oog verliezend. Groot-Brittannië wil de opstandige rasgenoten met een radiozender tot bedaren brengen, al zijn de daarvan te verwachten resultaten voorlopig nog gering. De door de V.N. afgekondigde olieboycot schijnt meer succes te hebben, al zijn er altijd nog landen (Zuid-Afrika bijv.) die er genoeg in scheppen Rhodesië van olie te voorzien.

Het eerste halfjaar van 1965 werd beheerst door de strijd tussen India en Pakistan om Kasjmir. Men krijgt de indruk dat beide landen zich, ten koste van duizenden aan mensen en materiaal, wat onbezonnen in het strijdgewoel hebben begeven, waarbij vooral de bemiddelende rol van de Sowjet-Unie opvalt. Dit land keerde zich hiermee (opnieuw) radicaal tegen de opvattingen van Peking, dat de zijde van Pakistan koos.

Toenemend begrip

Overigens viel in het voorbije jaar in de wereld een toenemend begrip te constateren voor de positie van Communistisch China. Dat bleek o.m. bij de stemming over toelating van dat land tot de V.N., toen

een niet onbelangrijk aantal landen ondanks Amerikaanse bezwaren voor stemde.

Om ons, tenslotte, te beperken tot Europa: daar werd 1965 het jaar van de verkiezingen. Zowel in de Bondsrepubliek als in Frankrijk toog de bevolking (of althans een belangrijk gedeelte ervan) naar de stembus om resp. een parlement en een president te kiezen. De Duitse socialisten slaagden er (ondanks een met veel bravour door Willy Brandt gevoerde verkiezingscampagne) niet in een meerderheid te behalen en in Frankrijk werd president De Gaulle (na een tweede ronde) herkozen. Laatstgenoemde verkiezing heeft toch wel duidelijk aangetoond dat de positie van „le grand Charles” danig wordt ondermijnd. Opmerkelijk in dit verband was het succes van een kandidaat als Lecanuet, die er (dankzij een zorgvuldig voorbereide t.v.-campagne) in slaagde een groot deel van het Franse volk achter zich te krijgen. Datzelfde gold voor Mitterrand, die doordat hij werd gesteund door de communistische partij echter een groot deel der centrum-kiezers moest prijsgeven aan De Gaulle. Overigens schijnt de impasse in de E.E.G.-besprekingen nu toch tot het verleden te gaan behoren. Op een door „de vijf” belegde vergadering mogen de Gaullisten hun grieven eens uitpraten en misschien heeft dat wel tot gevolg dat ze zich voortaan als Europeanen gaan gedragen.

De Gaulle is dat tegenover zijn kiezers wel verplicht, wil hij zijn door de jaren zorgvuldig gebouwde „image” voor afbraak behoeden.

B. LAGAAY,
Beestenmarkt 14, Goes.

Uit onze joud-familie

Verloofd:

*Reinier Aart Heyling
en Maaike Draijer*

Laren N.H.,
8 januari 1966.
Bodegraven

TWEE CONFERENTIES

Europees weekend

De Europese Beweging in Nederland heeft aan de NPJCR een weekend aangeboden. Tijdens deze conferentie zullen onderwerpen aan de orde komen, die betrekking hebben op „De actuele situatie in Europa”. Prominente sprekers zullen worden uitgenodigd.

De streefdatum voor het weekend is 22-24 april. De gedachten gaan uit naar een brede opzet van de conferentie. Zo zal elke organisatie ongeveer 40 deelnemers kunnen leveren. Getracht zal worden een conferentieoord in het midden van het land te vinden.

Belangstellenden voor deze conferentie kunnen zich voor 1 april opgeven bij de algemeen secretaris, de heer P. H. R. Jonker, de Savornin Lohmanlaan 66, Groningen. Aan de hand van de opgaven zal over deelname worden beslist. Iedereen krijgt hierover nog tijdig bericht.

Nadere mededelingen volgen eventueel tijdens het weekend te Woudschoten.

Nationale vergadering van Nederlandse jongeren.

Dit jaar zal — net als in voorgaande jaren — door de Nederlandse Jeugd Gemeenschap, met medewerking van de Nederlandse Politieke Jongeren Contactraad, de Nederlandse Studenten Raad en de Provinciale Jeugd raden, een „Nationale Vergadering van Nederlandse Jongeren” worden georganiseerd.

De bedoeling is om jonge mensen, die binnenkort de kiesgerechtigde leeftijd zullen bereiken, wat vertrouwd te maken met de werking van de democratie.

Zonder de deelnemende jongeren reeds in te delen in thans bestaande partijpolitieke groeperingen, zal toch door indeling in bepaalde groepen, het indienen van een wetsontwerp met memorie van toelichting door daarvoor verantwoordelijke „ministers”, het doen samenstellen van een „voorlopig verslag” en een „Memorie van antwoord” en tenslotte — in de paasvakantie — de plenaire behandeling in het gebouw van de Tweede Kamer te 's-Gravenhage het parlementaire spel worden gespeeld.

Als onderwerp is gekozen „Sociale dienstplicht voor meisjes”.

De deelname staat open voor jongens en meisjes van 18 t/m 20 jaar. U kunt zich tot uiterlijk 1 februari opgeven bij het algemeen secretariaat van de JOVD.

26 FEBRUARI: DISTRICTSDAG NOORD

SPREKERS: PROF. H. J. WITTEVEEN en MR. TOXOPEUS
(ZIE PAG. 7)

Het nieuwe jaar

Beste vrienden, het jaar 1965 ligt achter ons en we hebben 1 januari j.l. allemaal weer plechtig beloofd om ons leven te beteren: we eten geen „kip” meer, we zullen straks netjes op de VVD stemmen, de redactie zal alles verifiëren, enz.

Maar zou daar nu ook wat van terecht komen? Er bestaat, tenminste, zo denken wij erover, wel een zeer grote kans, dat alles op de vertrouwde voet verder gaat. Hetgeen betekent, dat de z.g. „radicalen” met de roden zullen blijven flirten, dat het denkraam van Frits Wagenmaker met confessie en beginselen beplakt blijft, dat Mr. H. van Riel doorgaat met b.v. te zeggen: „Aan beginselen hebben wij niets”, dat Drs. Joekes de briefwisseling met onze redac-

teuren gaande zal houden en dat Rob Marcuse het bij de Staten-verkiezingen, tegen de indruk van velen blijkbaar in, het in elk geval bij de VVD, i.c. Mevr. Fortanier, houdt.

Er is evenwel één nieuwe ontwikkeling: steeds meer prille liefdes blijken binnen onze organisatie te ontluiken met als gevolg, dat de JOVD als huwelijksmarkt een grote bloei tegemoet gaat. Twee sprekende (neen, mijnheer Geertsema, geen paarden) voorbeelden treft U, beste vrienden, reeds in dit nummer aan en anderen zullen spoedig volgen; althans, dat menen wij.

Wie een trouw bezoeker is van de borreluren en -avonden en de overige, positief-kritische leden aandachtig gadeslaat, zal dat met ons eens kunnen zijn.

En voor zover wij dat kunnen beoordelen, breiden vraag en aanbod zich iedere maand weer uit; er behoeft dus niet gedrongen te worden.

SPIONEUR

WONINGBOUW

Sinds de tweede wereldoorlog is er in Nederland een woningtekort dat nog steeds zo groot is dat het als woningnood wordt gevoeld. Oorzaken hiervan zijn o.a. de vermindering van de voorraad woningen tijdens deze oorlog, gebrek aan arbeidskrachten en materialen in de eerste jaren na de oorlog, de aanvankelijk beperkte financieringsmogelijkheden, de bevolkingsaanwas en de gezinsverdunding. Daarbij komt dat in de eerste tijd na de bevrijding het vermogen ontbrak om de juiste omvang van de woningbehoefte te bepalen, terwijl men uit vrees de werkgelegenheid niet op peil te kunnen houden de woningproductie niet zo hoog heeft opgevoerd als, achteraf bezien, wenselijk zou zijn geweest. De omvang van de woningnood is gelijk aan het woningtekort vermeerderd met het aantal woningen, dat reeds aan de woningvoorraad had moeten zijn onttrokken. Woningnood is dus een kwantitatief en een kwalitatief vraagstuk. Volgens de laatste ramingen omvat onze woningvoorraad 320.000 onvolwaardige woningen die reeds aan de voorraad zouden moeten zijn onttrokken.

Momenteel wordt de woningbouw in Nederland beheerst door een woningbouwprogramma. Vóór het begin van ieder jaar wordt vastgesteld hoeveel woningen in de sectoren woningwetbouw, premiebouw en ongesubsidieerde bouw mag worden gebouwd, waarbij eventueel overschrijdingen mogelijk zijn. In de periode vóór 1940 was een bouwprogramma ook niet onbekend. Toen werd jaarlijks vastgesteld voor welke aantallen woningen in het komende jaar woningwetvoorschotten en krotopruimings- en saneringsbijdragen zouden worden verleend. Dit geschiedde door middel van posten op de begroting.

Tegenwoordig worden in het bouwprogramma geen geldbedragen meer genoemd maar slechts aantallen woningen. In 1950 omvatte de particuliere bouw 37% van de totale woningproductie, een percentage dat in 1959 was gestegen tot 50. In de daaropvolgende jaren werd het regeringsbeleid gekenmerkt door een stelselmatig streven om aan de particuliere bouw een groter deel van het programma toe te wijzen. Na 1962 echter werd het aandeel van de woningwetbouw, dat toen nog slechts 39% van het geheel vormde, weer opgevoerd, en kon er een omkeer in het beleid ten nadele van de particuliere bouw worden geconstateerd.

Gezien nu het feit dat de laatste vier jaren de woningproductie bij de woningwetbouw steeds ten achter is gebleven bij de toegewezen contingenten en de productie in de ongesubsidieerde bouw het toegewezen contingent in deze tijd steeds heeft overschreden, bepleiten sommige deskundigen afschaffing van het huidige woningbouwprogramma en terugkeer naar het vooroorlogse financiële programma. Bij een dergelijke verandering van programma is het gevaar echter niet denkbeeldig dat een veel te groot aantal arbeidskrachten betrokken zal worden bij de ongesubsidieerde bouw en de woningwetbouw te ver op de achtergrond zal raken. Daarom lijkt we-

derinvoering van het financiële programma pas gewenst als er een evenwicht zal zijn ontstaan tussen woningbehoefte en woningaanbod. Wel zou het wenselijk zijn om de sectoren premiebouw en ongesubsidieerde bouw grotere contingenten toe te wijzen.

Een veel gehoorde klacht tegenwoordig betreft de slechte kwaliteit van de naoorlogse woningen, vooral van de woningwetwoningen. Om hierin verandering te brengen zouden de minimumvoorschriften voor het ontwerpen van woningen hogere kwaliteitseisen moeten bevatten dan thans het geval is. Het nadeel van een hogere curveprijs zal zeker opwegen tegen de voordelen van een langere levensduur en een beter comfort. In de sector premiebouw en in de vrije sector moet voorts de kwaliteit zover worden verhoogd, dat gedurende ten minste vijf decennia aan hoge eisen van woonbaarheid en redelijke beheerskosten wordt voldaan. Hiermee zal tevens de zo vurig gewenste doorschuiving van de hogere inkomstenklassen naar een woning waarvan de huur zich beter verhoudt tot hun inkomen dan die van een woningwetwoning, worden bevorderd. Deze doorschuiving kan mede worden vergroot door het bouwen van meer bejaardentehuizen en het opnemen van meer twee- en driekamerwoningen in de projecten van meergezinswoningen, terwijl verder de mogelijkheid bestudeerd moet worden om op de autostallingsruimte achter meergezinswoningen een verdieping aan te brengen. De woonruimten in deze verdieping zullen bij uitstek geschikt zijn voor musici wier huisvesting vaak specifieke problemen meebrengt.

De woningproductie kan verder versneld worden door een soepeler en sneller toewijzingsbeleid bij de uitgifte van bouwvergunningen, alsmede door industrialisering van het bouwproces en toepassing van systeembouw. Door gebruik te maken van systeembouw kunnen branchevreemde arbeidskrachten bij de woningbouw worden betrokken, terwijl tevens de verletbestrijding kan worden bevorderd. Ten slotte zal ook aan standaardisering van de bouwvoorschriften in de gemeentelijke verordeningen meer aandacht moeten worden besteed dan thans het geval is.

Ten einde het verwerven van een woning in eigendom voor zelfbewoning te bevorderen zou een nieuwe spaarpremieregeling in het leven moeten worden geroepen. Uitgangspunt hiervoor zou moeten zijn dat op het gespaarde bedrag jaarlijks een premie wordt gegeven van ca. 30% met een maximum van bijv. f 500.—, mits het aanvangsbedrag ten minste 10% van de stichtingskosten vormt. Momenteel bestaat reeds een regeling om het eigen woningbezit te stimuleren, die inhoudt dat de bouw van een eigen woning wordt gesubsidieerd met een premie ineens, indien de stichtingskosten beneden een bepaalde grens liggen.

Om onder allen die zich het predikaat architect aanmeten de bekwaamen van de onbekwamen te onderscheiden, dienen titel en beroep van de architect wettelijk te worden beschermd, terwijl zij die bij deze be-

scherming het predikaat architect mogen dragen, zich zouden moeten onderwerpen aan een erecode zoals die bestaat bij de BNA. Dit impliceert de oprichting van een publiekrechtelijk beroepslichaam met verordenende bevoegdheid en de mogelijkheid om tuchtrechtspraak uit te

oefenen, zoals dit bestaat bij de Nederlandse Orde van Advocaten. De realisering van deze wettelijke bescherming zal een belangrijke bijdrage zijn om te komen tot kwaliteitsverbetering in de woningbouw, waar uiteindelijk idereen bij gebaat is.

J. C. E. VAN DEN BRANDHOF

f 14.— per kwartaal

Nieuwe abonnees ontvangen de krant twee weken gratis.

Het Algemeen Handelsblad is een diepgaand onderzoek waard. Als u zich verdiept in deze krant en uw oog laat gaan over alles wat in de afgelopen dag op welk terrein ook is gepasseerd, dan laat het Handelsblad u, en u het Handelsblad niet meer los!

ALGEMEEN HANDELSBLAD

De **TWEDE KAMERFRACTIE** van de **VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE** zoekt een

jurist

en een

econoom

met wetenschappelijke en politieke belangstelling. Enige ervaring in wetenschappelijk werk strekt tot aanbeveling.

Salaris, afhankelijk van ervaring, van f 15.000 tot f 20.000 per jaar.

Spoedige indiensttreding gewenst.

Sollicitaties te richten aan de Voorzitter van de fractie, Mr. W. J. Geertsema, Konijnenlaan 47, Wassenaar.

De **TWEDE KAMERFRACTIE** van de **VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE** zoekt een

algemeen medewerkster

Middelbare opleiding is vereist, Academische vorming strekt tot aanbeveling.

Geboden wordt een aantrekkelijke administratieve en organisatorische werkkring voor iemand met politieke belangstelling.

Salaris, afhankelijk van geschiktheid, van f 8.000 tot f 12.000 per jaar.

Sollicitaties te richten aan de Voorzitter van de fractie, Mr. W. J. Geertsema, Konijnenlaan 47, Wassenaar.

De **TWEDE KAMERFRACTIE** van de **VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN DEMOCRATIE** zoekt een

typiste

Goede schoolopleiding en ervaring vereist.

Salaris naar bekwaamheid.

Brieven te richten aan de Secretaris van de Tweede Kamerfractie van de V.V.D., Binnenhof 1 A, 's-Gravenhage.

VERENIGINGSNIEUWS

OPKOMSTPLICHT?

Misschien is de titel „Opkomstplicht” voor velen enigszins verbazingwekkend. Misschien weten anderen al direct wat ermee bedoeld wordt. Maar... over opkomstplicht bij de verkiezingen willen we het echt niet hebben. Laten we het dichterbij ons JOVD-huis zoeken, namelijk bij de afdelingen. Uit de gegevens, die regelmatig binnendruppelen, blijkt, dat de opkomst op sommige afdelingsbijeenkomsten wel eens wat te wensen over laat. Nu kunnen hier allerlei oorzaken voor worden gezocht, maar desalniettemin kan toch de vraag gesteld worden, hoe het komt dat heel veel jonge mensen met politieke belangstelling (ze zijn immers lid geworden van de JOVD!) zich zelden of nooit laten zien, als het afdelingsbestuur een bijeenkomst heeft belegd. Wellicht is de titel nu wat duidelijker geworden en het vraagteken ook. Want we denken er niet aan om leden te verplichten een bijeenkomst met hun aanwezigheid op te luisteren. Dat zou ook tegen onze liberale beginselen indruisen.

We hebben nu eenmaal de vrijheid om te gaan en te staan, waar we willen. We hebben daarbij zelfs de vrijheid om een spreker voor een praktisch lege zaal te laten praten. Maar dan gaan we juist niet te ver met onze vrijheid. Dat zal iedereen begrijpen.

Afdelingsbesturen doen hun best om sprekers van naam uit te nodigen. Deze mensen maken graag een avond vrij om voor de JOVD te komen spreken. Hebben wij allen, als JOVD-ers, dan niet de plicht om voor een volle zaal te zorgen? Eigenlijk is het gewoon een kwestie van beleefdheid.

Het hoofdbestuur heeft in november het Plan van Actie gelanceerd. Bij dit plan gaat het erom, dat alle leden actief gaan meewerken in onze JOVD. Het bijwonen van bijeenkomsten is één van de activiteiten die de leden kunnen ontplooiën. Komt U zelden op zo'n vergadering, omdat de onderwerpen, of de vorm van de avonden U niet interesseren? Dan is er een mogelijkheid om er iets aan te doen. Ga eens met Uw bestuur praten en geef nieuwe ideeën door. Bent U wel lid, maar nog nooit op een JOVD-avond geweest? Trek dan de stoute schoenen aan en ga er voor zorgen, dat Uw naamkaartje in de ledenadministratie een gezicht krijgt.

De JOVD is al zeer actief, maar die activiteit kan nog veel groter worden, als ook alle leden, ieder op zijn of haar eigen wijze, daadwerkelijk hun steentje bijdragen. JOVD-lid zijn we allemaal vrijwillig geworden, maar dit brengt toch ergens de verantwoordelijkheid met zich mee om van dat lidmaatschap iets te maken. Doe dus actief mee, en bouw aan de toekomst van de JOVD!

JOKE CAROL

GOUDA

De afdeling Gouda heeft het nieuwe jaar met veel knaleffecten ingeluid. Fred van Bremen hield er op 8 januari een propagandaspeech, waarna de door overmatige consumptie van oliebolle aangegroeide pondjes werden weggedanst. Het alom bekende, zoniet „beruchte” cabaret zorgde voor extra vuurpijlen.

Z.O.-DRENTHE

De afdeling Z.O.-Drenthe organiseerde onlangs een interessante forumavond te Emmen. In het forum hadden zitting de heren De Boef (ANJV), Ter Beek (FJGPvdA), Evenhuis (JOVD), Terbijje (CHJO) en Tholen (JGKVP), terwijl Ds A. J. Roodzant uit Doorn als leider optrad. De onderwerpen, die behandeld werden, waren onder meer: het districtstelsel, het eventuele conservatisme van de VVD, het plan Joekes en het nationaliseren van bedrijven. We mogen wel hulde brengen aan het JOVD-lid de heer Evenhuis voor de wijze waarop hij de anderen van repliek diende en aan Ds Roodzant voor het onpartijdig leiding geven aan het forum.

RIJSWIJK-VOORBURG-DELFT

Met Statuutdag in het vooruitzicht (15 december) vond de afdeling RVD het geen gekke gedachte om op een bijeenkomst hier eens wat aandacht aan te besteden. Op 8 december werd, alvorens tot een echt Westindisch feest over te gaan, een gespreksuurtje gehouden. Een Mexicaan met gitaar bracht vervolgens Westindische en Mexicaanse liederen ten gehore.

KOPIJ

Nieuws voor de afdelingspagina dient vóór 10 februari te worden gezonden aan Mej. J. M. Carol, Van Akenstraat 24, Den Haag.

's-GRAVENHAGE

Op 16 januari werden de Haagse JOVD-ers door Drs Th. H. Joekes (U allen welbekend door het plan) voorlicht over het werk in de Tweede Kamer. Vooral het commissiewerk kreeg veel aandacht. Zo recruterende vaste commissies hun leden uit alle fracties, terwijl er ook speciale fractiecommissies bestaan. Zo heeft de VVD onlangs een gemengde commissie ingesteld, waarbij ook specialisten van buiten de Kamer betrokken worden.

Verontrustend vond de heer Joekes het, dat pers en publiek de neiging vertonen om het bijwonen van Kamerdebatten als cabaret te gaan beschouwen.

De heer DIEDERIK MULDER
en

mej. MARJAN VAN NOUHUYS

hebben de eer U in kennis te stellen van hun voornemen, vrijdag 18 februari a.s. om 16.00 uur in het stadhuis te Amsterdam, ingang Prinsenhof, in het huwelijk te treden.

Receptie van 17.15-19.15 uur in het Apollo-hotel, Apollolaan 2 te Amsterdam.

Amsterdam, januari 1966.

Toekomstig adres:

Julianaplantsoen 9, Diemen.

dAGENDag

Datum

- 29-1 20.00 u.: Dwingelo, Hotel Wesseling. Propaganda-feestavond. Spreker Dr. K. van Dijk. Verder is er een goede band en een verrassing tot besluit.
- 1-2 ± 17.30 u.: 's-Gravenhage, Tastevin, Prinsestraat. Borreluur.
- 1-2 ± 20.30 u.: Amsterdam, de „Oude Herberg”, Handboogsteeg. Liberale borrel.
- 4-2 20.00 u.: R.V.D., „De Doelen”, Verwersdijk te Delft. Propaganda-avond. Sprekers Mr. Porthoine en
- 4-2 20.00 u.: Voorne, Hotel de Man, Oost-Voorne. Propaganda-feestavond. Spreker Mr. E. H. Toxopeus.
- 5-2 15.00 u.: Breda, Dennenoord. D-Theebattant.
- 5-2 14.00 u.: Rotterdam, Café-Rest. „De Olifant”, Meent 98. Zaterdagmiddag bijeenkomst.
- 9-2 20.00 u.: Leiden, Rest. v. d. Heyden. De heren Drs. E. van Thijn (P.v.d.A.) en H. J. L. Vonhoff spreken over principiële „partij” zaken.
- 11-2 20.00 u.: Hoogeveen, Hotel „Homan”. Spreker de heer Luyting.
- 12-2 - 13-2 Woudschoten. Landelijk weekend.
- 19-2 14.00 u.: Rotterdam. Zaterdagmiddag bijeenkomst.
- 23-2 20.00 u.: 's-Gravenhage, Café-Rest. de Kroon, Spui. Propaganda-feestavond. Propagandaspeech door drs H. D. Schouten. De heer H. J. L. Vonhoff spreekt over „Dóórbreken of doorbréken”.
- 24-2 20.00 u.: Utrecht, „De Poort van Kleef”, Mariaplaats. Onderwerp Confessionele Partijvorming.
- 26-2 20.00 u.: Alkmaar, „Het Gulden Vlies”. Ir. Boltje spreekt over: De saneringsplannen voor Alkmaar.

ATTENTIE!

Vergeet vooral niet Uw eigen districtsevenementen op 29 januari te bezoeken.

NOORD: Liberale agrarische manifestatie in het Concerthuis, Poelestraat, Groningen.

OOST: Kadercursus - Districtsdag, Zwolle, hotel „Gijtenbeek”.

N.-HOLLAND/UTRECHT: Districtsweekend in „de Drommedaris” te Enkhuizen.

ZUID-WEST: Districtsweekend in „de Waterput” te Oisterwijk.

(Alle gegevens zijn te vinden in de Driemaster van december).

LANDBOUWDAG ZUID-WEST

In samenwerking met de VVD en het hoofdbestuur van de JOVD organiseert het district Zuid-West een LANDBOUWDAG te Spijkenisse. Deze landbouwdag wordt gehouden op 11 februari in hotel-café-rest. „De Keizer”, Voorstraat, Spijkenisse.

Sprekers zijn Mr. H. van Riel over „De toekomst van de jonge agrariër” en W. H. Jas, hoofdbestuurslid van de VVD, over „Actuele landbouwpolitiek”. Daarna volgt een forum met discussie.

WOUDSCHOTEN

Op 12 en 13 februari a.s. zal weer de traditionele (Trekpaarden) conferentie in Woudschoten gehouden worden. De bijeenkomst vindt plaats in het Hoofdgebouw.

Het programma luidt als volgt:

ZATERDAG 12 FEBRUARI:

- 13.30 u. - Ontvangst deelnemers.
- 14.30 u. - 16.00 u. Algemene ledenvergadering, waarop de rondvraag een belangrijke plaats zal krijgen.
Agenda: 1. opening; 2. mededelingen; 3. rondvraag; 4. sluiting.
- 16.00 u. - 16.30 u. Pauze.
- 16.30 u. - 18.00 u. Voorbespreking resolutie Ruimtelijke Ordening.
- 18.00 u. - 19.00 u. Maaltijd.
- 19.00 u. - 22.00 u. Voortzetting discussie ruimtelijke ordening; in de avond zal nog het woord gevoerd worden door Z.E. minister mr. M. Vrolijk over de recreatie.
- 22.00 u. - ? ? ? De bekende liberale feestneuzen en toeters komen te voorschijn!

ZONDAG 13 FEBRUARI:

- 's Ochtends bestaat gelegenheid tot kerkgang.
- 11.00 u. - 13.00 u. Woningbouw (groepsdiscussie).
- 13.00 u. - 14.00 u. Lunch.
- 14.00 u. - 16.00 u. Voortzetting discussie woningbouw.
- 16.00 u. - Sluiting.

De kosten voor het gehele weekend bedragen f 13.50 per persoon.

Lakens en slopen zijn, indien gewenst, voor f 2.50 bij de leiding van het gebouw te verkrijgen.

Opgave voor deelname vóór 5 februari aan de heer P. H. R. Jonker, de Savornin Lohmanlaan 66, Groningen.

N.B. Aangezien tijdens het weekend ook een ledenvergadering gehouden wordt, worden de afdelingen verzocht vóór 5 februari hun afgevaardigden en hun plaatsvervangers op te geven aan de algemeen secretaris. Stemrecht hebben die afdelingen, die hun afdracht tot 1 oktober 1965 hebben voldaan.

WOUDSCHOTEN 12-13 FEBRUARI

Het weekend te Woudschoten krijgt dit keer een enigszins ander karakter dan tot nu toe gebruikelijk was. De bijeenkomst werd altijd aangekondigd als Trekpaarden conferentie, d.w.z. de voortrekkers uit de organisatie gingen er heen. Hoewel het echte trekpaarden-karakter er al lang af was (er kwamen altijd al gewone leden), wordt dit jaar eigenlijk geheel met de traditie gebroken. De zaterdagmiddag is nu gedeeltelijk gereserveerd voor een ledenvergadering, waar het punt Rondvraag een zeer belangrijk onderdeel zal gaan vormen. Wie dus iets op het hart heeft, kan op 12 februari dat hart volledig luchten. Het hoofdbestuur verwacht als het ware een regen van moties.

Het verdere programma bevat twee belangrijke onderwerpen, te weten de voorbespreking van de concept-resoluties Ruimtelijke Ordening en Woningbouw. (Afdrukt elders in dit nummer). Te Dalftszen zal de eindstemming over beide resoluties plaats hebben. Het is dan ook van het grootste belang, dat veel leden meedenken en meediscussieren over bedoelde onderwerpen. Hierdoor kan gepeild worden hoe men in de hele JOVD er over denkt. Onnodig om nu nog te zeggen hoe belangrijk het is om naar Woudschoten te komen. Neem echter de juiste dosis spraakwater mee. Laat het JOVD-vuur weer branden!

J. M. C.

DISTRICTSDAG NOORD

Op 26 februari organiseert het district Noord een districtsdag in „Het Sprookjeshof” te Zuidlaren. Aanvang: 14.30 uur. Als extra attractie treedt 's avonds het Lurelei-cabaret op. Komt dus naar Zuidlaren.

Ontwerp-resolutie ruimtelijke ordening

De J.O.V.D., overwegende:

- dat door de voortgaande groei van het aantal inwoners en de toenemende behoefte aan ruimte per inwoner de relatieve schaarste van ruimte in Nederland steeds meer toeneemt;
- dat om deze reden een zorgvuldige afweging van de gebruiksmogelijkheden van de ruimte noodzakelijk is voor het instandhouden van een leefbaar milieu;
- dat de bestaande bestuurlijke voorzieningen en het huidige ordeningsbeleid hiertoe onvoldoende waarborgen bieden;

spreekt ten aanzien van de doeleinden van de Ruimtelijke Ordening als haar mening uit:

- dat het beleid primair gericht moet zijn op een spreiding van bevolking en werkgelegenheid over het land, met inachtneming van een duidelijke regionale concentratie;
- dat ter beïnvloeding van de plaats van vestiging van nieuwe bedrijven of bedrijfsonderdelen, behalve van positieve maatregelen als premie- en prijsreductieregelingen, zo nodig ook van verbodsbepalingen gebruik moet worden gemaakt;
- dat ruimtelijke spreiding van zowel nieuwe als bestaande overheids- en semi-overheidsinstellingen moet worden nagestreefd;
- dat bij het ontwikkelen van verkeersvoorzieningen in stedelijke agglomeraties moet worden gestreefd naar een verbetering van het openbaar vervoer in het bijzonder voor het verzorgen van het woon-werkverkeer en naar de aanleg van parkeerruimte aan de rand der stadscentra;
- dat bij het projecteren van stedelijke woongebieden ruimte moet worden gereserveerd, voor dagrecreatiecentra, sportterreinen, parken, plantsoenen en kinderspeelplaatsen, welke zoveel mogelijk tot stand dienen te komen in samenwerking tussen overheid en particuliere instellingen;
- dat de voortgaande verontreiniging van bodem, lucht en water krachtig moet worden bestreden, en dat tevens moet worden voorzien in het bestaande tekort aan deskundig personeel belast met de uitvoering van de wettelijke maatregelen tegen deze verontreiniging;
- dat grotere aandacht moet worden besteed aan de research,
 - dat bedrijven maatregelen ter voorkoming van deze verontreiniging van bodem, lucht en water moeten nemen, waarbij de kosten van voorzieningen op dit gebied primair door de betreffende bedrijven dienen te worden gedragen,
 - bij bestaande bedrijven kan, indien de kosten van deze voorzieningen onmogelijk door de bedrijven zelf kunnen worden opgebracht, een bijdrage van de overheid in deze kosten worden overwogen;

spreekt ten aanzien van de instrumenten van de Ruimtelijke Ordening als haar mening uit:

- dat een multilateraal samenwerkingsorgaan moet worden ingesteld, waarin permanent overleg plaats vindt omtrent de ruimtelijke ontwikkeling in West-Europa;
- dat ter afstemming van het nationaal ruimtelijk ordeningsbeleid planning op Europees niveau wenselijk is;
- dat de samenhang en gerichtheid van het nationale ordeningsbeleid zal kunnen worden bevorderd door het opstellen van een integraal nationaal plan, in eerste aanleg een onverbindend ontwikkelingsplan op lange termijn, maar zo nodig bindend te maken door aanwijzingen van het Provinciaal Bestuur;
- dat doelmatigheid van de uitvoering van het ordeningsbeleid zal kunnen worden vergroot door het opstellen van samenvattende werkplannen op Provinciaal niveau;
- dat voor de stedelijke agglomeraties bijzondere bestuurlijke voorzieningen tot stand moeten worden gebracht en aan de agglomeratiebesturen daarbij tevens bevoegdheden moeten worden toegekend t.a.v. de coördinatie van de uitvoering.

Ontwerp-resolutie woningbouw

De J.O.V.D., overwegende:

- dat sinds de laatste wereldoorlog de vraag naar woningen bij het huidige huur- en prijsniveau het aanbod overtreft, en de woning nog steeds een distributie-artikel is;
- dat het deel van het inkomen dat aan huur wordt besteed, relatief laag is;
- dat het aantal voor de woningbouwproductie beschikbare arbeidskrachten beperkt is;

spreekt als haar mening uit:

- dat gestreefd moet worden naar
 - meerjarige bouwprogramma's, waardoor de continuïteit in de woningproductie wordt bevorderd,
 - het benutten van alle bouwcapaciteit, door een soepeler en sneller toewijzingsbeleid aangepast aan regionale en lokale mogelijkheden,
 - een verdergaande uniformering van de bouwvoorschriften,
 - industrialisering van het bouwproces en toepassing van systeembouw,
 - hogere kwaliteitseisen, vooral m.b.t. geluidsisolatie en centrale verwarming;
- dat grotere contingenten in de sector premiebouw en de vrije sector moeten worden toegewezen, mede omdat hierdoor aan hogere kwaliteitseisen kan worden voldaan;
- dat met name in de sector woningwetbouw meer 2- en 3-kamerwoningen en bejaardenflats moeten worden gebouwd, waardoor tevens de doorstroming wordt bevorderd;
- dat de doorstroming voorts kan worden bevorderd door
 - een verhoging van de huren van vooroorlogse woningen tot een peil dat meer in overeenstemming is met de kosten van levensonderhoud en met de kostprijshuren,
 - het vaststellen van een inkomensgrens bij de toewijzing van woningwetwoningen;
- dat, wanneer de verhouding tussen woningbehoefte en woningaanbod dit veroorlooft, de huurfixatie kan worden afgeschaft;
- dat, voorzover na vrijlating van de huren in incidentele gevallen ongewenste repercussies ontstaan, huursubsidies van tijdelijke aard moeten worden gegeven;
- dat, wanneer evenwicht op de woningmarkt is bereikt, het huidige bouwprogramma, zijnde een productieprogramma, kan worden afgeschaft, en het contingentenstelsel kan verdwijnen;
- dat, ook wanneer het evenwicht op de woningmarkt is bereikt, voor de minder draagkrachtigen woningwetbouw noodzakelijk blijft;
- dat het verwerven van een woning in eigendom (voor zelfbewoning) moet worden bevorderd door
 - naast de bestaande premieregelingen een nieuwe spaarpremieregeling in het leven te roepen, waarbij het jaarlijks gespaarde bedrag door de overheid met een premie wordt verhoogd, mits het beginbedrag 10% van de stichtingskosten vormt,
 - het maken van propaganda voor de landelijke bouwfondsen;
- dat voorts
 - in de sector woningwetbouw openbare aanbesteding de voorkeur verdient boven onderhandse aanbesteding,
 - meer studentenflats moeten worden gebouwd,
 - titel en beroep van de architect wettelijk moeten worden beschermd.

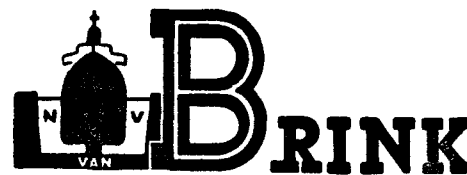

VARIOS

elektroden - lastransformatoren

Varios-Fabrieken N.V. - Groningen - Rotterdam

Scheeps-
reparatie-
bedrijf

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

Voor betere en gezondere oogst:

AA-BESTRIJDINGSMIDDELEN en ORIGINELE ZAAIZADEN
WIERSUM GRONINGEN

BOELE's

Scheepswerven en
Machinefabriek N.V.

BOLNES

N.V. ROTTERDAMSCH KOPER- EN METAALGIETERIJ

H. F. A. WEIJER

GUSTOWEG 43 - ROTTERDAM-7

TELEFOON Nos.: 266038 - 266490

TELEFOON NA 6 UUR 274863

Isolatie- en
Plaatwerkbedrijf
„ROTAMISOL”

Uitvoerders van warmte-, koude- en geluidsisolatie

Kantoor: IPELO 15, ROTTERDAM - Telefoon 175507

Vuurvaste stenen in alle soorten
„MOLISOL” moler isolatiestenen
Vuurvaste isolatiestenen
Zuurvaste stenen
„PRODORITE” chemisch besten-
dige produkten levert:

N.V. Gouda Vuurvast

Verenigde Vuurvaste-Steenfabrieken

Gouda - Telefoon 6744 - (1820)

DE VRIES ROBBÉ & Co

GORINCHEM

staalconstructies metalen ramen en deuren

Aannemersbedrijf

Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
ijs- en
Glooing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.

BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

FIGEE - VLAARDINGEN N.V.

SCHEEPSBOUW
SCHEEPSREPARATIE
MOTORENREPARATIE

STAALBOUW
APPARATENBOUW
TANKS
PIJPLEIDINGEN
WATERZUIVERINGSGAPP.

N.V. Aannemersbedrijf

Kortenaerstraat 3

ZWIJNDRECHT

v/h J. STAM

Tel. 01850 - 5839

WONINGBOUW

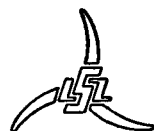
U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland, als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten
(o.o. New York)
- belangwekkende advertentie-
pagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

LSMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

Baggermaterieel

Zeesleepboten

Alg. Scheepsbouw

F. ONNES & ZOON
WINKHANDEL - GRONINGEN

een oude naam
voor goede wijn